

Трансатлантичне Партнерство у сфері Торгівлі та Інвестицій. Дезінтеграція Європи, безробіття та нестабільність

Еронім Капальдо (Jerónim Capaldo)¹
Жовтень 2014

В ці місяці Європейська Співдружність та Сполучені Штати провадять перемовини з приводу “Трансатлантичного Партнерства у сфері Торгівлі та Інвестицій” (ТТІР, аббревіатура “Transatlantic Trade and Investment Partnership”) – важливої торговельної Угоди, що має своєю метою глибшу економічну інтеграцію двох партнерів.

Як це звично трапляється в практиці дискусій щодо торговельних угод, також і перемовини щодо ТТІР супроводжувались низкою економетричних студій, які оприявнили проєкції економічних наслідків Угоди в середньостроковій перспективі. Європейські прихильники ТТІР посилаються на чотири базові аналітичні студії, які в цілому передбачають незначну чисту вигоду для всіх країн – учасників Угоди, та поступове перетворення міжєвропейської торгівлі на трансатлантичну.

Спеціалізована література останнього часу продемонструвала, що базові студії стосовно Угоди не становлять собою достатньо вагомого підґрунтя, на яке можна сперти торговельну політику, оскільки ці студії засновуються на неадекватних економічних моделях.

Ми пропонуємо оцінку ТТІР, базовану на іншій економічній моделі та на більш вірогідних підставах для систематизації економіки і тенденцій економічної політики. Використовуючи *Global Policy Model (GPM)* Організації Об’єднаних Націй, проведемо симуляцію впливу ТТІР на глобальну економіку в умовах нинішнього тривання економічних обмежень та низького економічного зростання, особливо в країнах Європейської Співдружності та Сполучених Штатах.

Наші результати радикально відрізняються від уже існуючих оцінок. Стосовно Європи ми стверджуємо наступне:

- Упродовж наступних десяти років ТТІР зумовив би втрати у сфері чистого експорту у порівнянні з відповідним сценарієм без застосування ТТІР. Економіка країн Північної Європи зазнала б найбільших втрат (2,07% Валового Внутрішнього Продукту), наступними країнами були б Франція (1,9%), Німеччина (1,14%) та Великобританія (0,95%).
- ТТІР призвів би до чистих втрат у плані Валового Внутрішнього Продукту (ВВП). Згідно з даними стосовно чистого експорту, також і в цьому випадку економіка країн Північної Європи зафіксувала б найзначніший спад ВВП (-0,50%), а вслід за ними – Франція (-0,48%) та Німеччина (-0,29%).
- ТТІР призвів би до чистих втрат у плані прибутків від праці. Найбільшого б удару зазнала Франція з втратами 5500 євро на кожного працівника, а вслід за нею країни Північної Європи (-4800 євро на працівника), Великобританія (-4200 євро на працівника) та Німеччина (-3400 євро на працівника).
- ТТІР призвів би до втрати робочих місць. За нашими оцінками, в Європейській Співдружності було б втрачено близько 600000 (шістсот тисяч) робочих місць. Найбільших втрат зазнали б країни Північної Європи (-223000 робочих місць), а за ними – Німеччина (-134000 робочих місць), Франція (-130000) та Південна Європа (-90000).

¹ Email: jeronim.capaldo@tufts.edu

The author would like to thank Oxana Pachlovska for this translation

- ТТІР зумовив би зменшення квоти прибутків від праці в об'язі загального прибутку, підсилюючи тим самим тенденцію, що вже призвела до сьогоднішньої стагнації. Протилежністю до цієї тенденції було б збільшення квот прибутку і рентабельності, що означало б пропорційний трансферт прибутку з роботи до капіталу. Найбільший трансферт спостерігався б у Великобританії (7% ВВП було б перенесено з прибутків від праці на прибутки з капіталу), у Франції (8%), Німеччині та країнах Північної Європи (4%).
- ТТІР викликав би зменшення податкових надходжень. Розмір непрямих податків (типу ПДВ – Податку на Додану Вартість), без врахування субсидій, мав би тенденцію до спаду у всіх країнах Європейської Співдружності, де найбільші втрати торкнулись би Франції (0,64% ВВП). В результаті в кожній державі ЄС зросте розрив між бюджетним дефіцитом та Валовим Внутрішнім Продуктом, підштовхуючи державні фінанси до граничних параметрів Маастріхта або й до переходу за їхні межі.
- ТТІР призвів би до високого рівня фінансової нестабільності та до швидкого накопичення суми боргів і кредитів. Зі зменшенням надходжень від експорту, від прибутків з праці та податкових внесків попит матиме своїм джерелом лише інвестиції, підтримувані у свою чергу насамперед відповідним приростом. Але внаслідок ослаблення споживання не можна чекати приросту від збільшення продажу товарів та послуг. Значно реальнішим сценарієм буде отримання приросту шляхом підвищення окремих цін (наприклад, на певні фінансові операції та на інвестиційну власність), особливо ж якщо це підвищення цін буде спрощене завдяки відповідним заходам дерегулювання. Після нещодавньої фінансової кризи не можна не враховувати макроекономічної нестабільності, викликаной саме такою стратегією зросту.

Наші проєкції змальовують картину, особливо невтішну для керівників економічної політики ЄС. Змушені враховувати стан економіки, що наражається на безпосередній вплив еventуальних криз у Сполучених Штатах, та нездатні реагувати на надзвичайні ситуації скоординованим податковим програмуванням, ці керівники мали б до своєї диспозиції вкрай обмежені інструменти для стимулювання економічного розвитку, а саме: 1) сприяти збільшенню приватного кредитування, що призвело б до ризику споводувати нові фінансові дисбаланси; 2) практикувати конкурентну девальвацію валюти; або ж 3) одночасно скомбінувати між собою дві вищезазначені опції.

Виходячи з вищесказаного, можемо зробити два наступні висновки: 1) наявні на сьогодні оцінки ТТІР не гарантують достатньо доказового підґрунтя для прийняття рішень щодо такої важливої зміни економічної політики, – при тому, що застосування реалістичнішої моделі призводить до радикально інших результатів; 2) намагатися збільшити обсяг міжнародної торгівлі не становить собою зрівноваженої стратегії економічного зросту для ЄС. В нинішній ситуації вимушених обмежень, значного безробіття та низького зростання додаткове збільшення тиску на прибуток від праці призвело б до ще відчутнішої шкоди у сфері економічної діяльності. Результати нашої оцінки підказують, що зрівноважена стратегія економічного зростання для Європи має ґрунтуватись на рішучій політиці прибутків, яка б підтримувала справедливую оплату праці.

оригінал статті: http://ase.tufts.edu/gdae/policy_research/TTIP_simulations.html